

C.U.SHAH UNIVERSITY

Winter Examination-2022

Subject Name : Contemporary India and Education

Subject Code: 4ED01CIE2

Branch: B.Ed.

Semester: 1

Date: 03/01/2023

Time: 11:00 To 02:00

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

પ્રશ્ન : વ(અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

- (૧) સમકાલીન ભારતીય સમાજની સમસ્યાઓ અને તેને નિવારવાના ઉપાયોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- (૨) બૌદ્ધકાલીન શિક્ષણનું મહત્વ, અભ્યાસક્રમ અને પદ્ધતિયો વિગતે સમજાવો.

પ્રશ્ન : વ(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો . (૦૬)

- (૧) શિક્ષણનું મહત્વ તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.
- (૨) સામાજિક સ્તરીકરણના સંદર્ભે સમાજમાં શિક્ષકનું સ્થાન સ્પષ્ટ કરો.
- (૩) સમકાલીન ભારતીય સમાજની લાક્ષણિકતાઓ ટૂંકમાં સમજાવો.

પ્રશ્ન : ર(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનોઆશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

- (૧) મૂલ્ય શિક્ષણનો અર્થ, મહત્વ અને પ્રકારોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- (૨) ભારતીય બંધારણનો ટૂંકો પરિચય આપીને આમુખનું મહત્વ સમજાવો.

પ્રશ્ન : ર(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

- (૧) લોકશાહી માટેની કેળવણીની ટૂંકમાં સમજ આપો.
- (૨) બંધારણીય મૂલ્યોના શિક્ષણ સંદર્ભે શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- (૩) શિક્ષણના સંદર્ભે નાગરિકના હક્કો અને ફરજોની યાદી લખો.

પ્રશ્ન : ૩(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

(૧) કોઠારી કમિશનના ઉદ્દેશો અને ભલામણો વિશે જણાવો.

(૨) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ-૧૯૮૬ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૩(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

(૧) RTE Act. ૨૦૦૯ વિશે નોંધ લખો.

(૨) શિક્ષણનીતિ ૨૦૧૫ ની જરૂરિયાત લખીને તેના ક્ષેત્રો વિગતે સમજાવો.

(૩) વંચિતો માટેના શિક્ષણની સમસ્યાઓ અને ઉપાયો વિશે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૪(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

(૧) કન્યા કેળવણી એટલે શું? કન્યા કેળવણીની શૈક્ષણિક યોજનાઓ વર્ણવો

(૨) મધ્યાહન ભોજન યોજનાનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરી, તેના લાભ અને મર્યાદા જણાવો.

પ્રશ્ન : ૪(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

(૧) સર્વશિક્ષા અભિયાનના હેતુઓ અને ઉપયોગિતા સમજાવો.

(૨) GCERT સંસ્થાનો પરિચય આપી તેના કાર્યો જણાવો.

(૩) NCTE નો પરિચય અને કાર્યો સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન : ૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી તમામ પ્રશ્નોના એક શબ્દ કે એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (૧૪)

(૧) શિક્ષણની સંકલ્પના લખો.

(૨) વેદકાલીન શિક્ષણનો અભ્યાસક્રમ શું હતો.

(૩) સામાજિક સ્તરીકરણ નો અર્થ જણાવો.

(૪) લોકશાહી એટલે શું?

(૫) બંધારણનો આત્મા કોને કહેવાય છે.

(૬) વંચિતો એટલે શું?

(૭) કોઠારી કમિશન બીજા કયા નામે ઓળખાય છે.

(૮) RTE Act. ક્યારે લાગુ કરવામાં આવ્યો.

[૯] સંશોધિત શિક્ષણનીતિ ના અધ્યક્ષ કોણ હતા.

[૧૦] બંધારણની કલમ 21 A માં કઈ જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.

[૧૧] UGC નું વડું મથક ક્યાં આવેલું છે?

[૧૨] NAAC નું પુરું નામ જણાવો.

[૧૩] RTE Act. 2009 હેઠળ ખાનગી શાળામાં કેટલા ટકા વિદ્યાર્થીઓ પ્રવેશ મેળવશે.

[૧૪] NCERT નું પુરું નામ જણાવો.

